

50 let študija tehnike v Mariboru

Štiri mariborske tehniške fakultete, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, Fakulteta za gradbeništvo, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo ter Fakulteta za strojništvo, so pred kratkim svečano proslavile 50-letnico svojega obstoja. 26. novembra 1959 je bila namreč ustanovljena Višja tehniška šola (VTŠ), predhodnica današnjih fakultet. Danes so fakultete svetovno priznane ustanove, urejene z načeli Bolonjske deklaracije, glede raziskovalnega dela pa predstavljajo elitni del mariborske univerze.

Maribor s takrat zelo močno industrijo ni mogel načrtovati svojega razvoja zgolj na osnovi tedanjih poklicnih in srednjih strokovnih šol. Nujno so bili potrebni tehnično izobraženi ljudje z višjo stopnjo izobrazbe. Višja tehniška šola v Mariboru je nastala z zakonom o ustanovitvi šole 26. novembra 1959, potem ko so v Zvezi inženirjev in tehnikov Maribor, predvsem pa v Društvu orodjarjev in Zvezi tekstilnih inženirjev in tehnikov, že leta 1957 razpravljali o šolanju tako imenovanih pogonskih in obratnih inženirjev. »50-letnica je dobra priložnost za naš skupni razmislek o vlogi znanja, raziskovanja, ustvarjalnosti in inovacij v današnjem času in v naši družbi, vse v tesni povezavi z gospodarskim, ekonomskim in socialnim napredkom, h kateremu nujno težimo tako mesto Maribor kot celotna slovenska družba,« je uvodoma povedal slavnostni govornik predsednik republike dr. Danilo Türk, ki je v nadaljevanju svojega govora kratko povzel razvojno pot mariborskih fakultet.

Ob ustanovitvi so Višjo tehniško šolo v Mariboru sestavljali strojni, elektrotehniški in tekstilni oddelek, kar je bil pravi odraz tedanje sestave mariborske industrije. Kasneje so se iz tega razvile štiri strokovne inštitucije znanja – Fakulteta za elektrotehniko,

Slavnostni zbor ob 50-letnici študija tehnike v Mariboru

računalništvo in informatiko, Fakulteta za gradbeništvo, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo ter Fakulteta za strojništvo.

Prva naloga nastale Tehniške fakultete je bila predvsem izobraževalna – usposobiti študente za kvalitetno, uporabno inženirsko delo v gospodarstvu. Šele po letu 1973 je z ustanovitvijo visokošolskega študija tehnike nastala možnost za dodatno raziskovalno delo, ki je nujna sestavna komponenta vsake visokošolske ustanove. Tako so se poleg inženirjev študentje lahko odločali tudi za nadaljevanje študija do stopnje magisterija in doktorata.

Pomemben mejnik je bil storjen leta 1985, ko se je Visoka tehniška šola preimenovala v Tehniško fakulteto, 10 let kasneje pa so v okviru Univerze v Mariboru začele delovati samostojne fa-

kultete, kot jih poznamo danes: to je skupaj 8 znanstvenoraziskovalnih in pedagoških organizacijskih enot oziroma inštitutov.

Glavni cilj razvoja tehniških fakultet v vsem tem času je bil izobraževati sposobne mlade strokovnjake, ki bodo bodisi v gospodarstvu ali na področju raziskovalnega dela kos izjemno hitremu tehnološkemu razvoju doma in v svetu. Več kot 17.000

FERI – Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko

diplomantov, 900 magistrav in 420 doktorjev je rezultat dela v tem času. Danes so misli bolj kot v preteklost uprte v prihodnost. Z dejstvom, da tehnika študentom nudi dobre možnosti za zaposlitev in nenazadnje tudi doseganje visoke vrednosti v gospodarstvu, se strinjajo vsi dekani tehniških fakultet in tudi predsednik republike: »Posvetimo naša razmišljanja temu, kakšna znanja potrebujemo v bodoče, kako jih lahko hitreje in učinkoviteje prenašamo v inkubatorje in nato v novo nastala podjetja, ki bodo zaposlovala mlade strokovnjake ter ustvarjala izdelke z veliko dodane vrednosti. Slovenija doslej ni dovolj izkoristila inovacij in patentov naših izumiteljev, ki po svetu dobivajo za svoje izume visoka priznanja – morda

je prav Maribor s tehniškimi fakultetami pravo okolje za ta novi izziv.«

Znanost je namreč tista dejavnost, ki na podlagi stroge znanstvene metode zagotavlja novo in resnično znanje ter novo bogastvo. Zato se mlada mariborska univerza, ki je že v preteklosti stremela k visoki stopnji avtonomije in razvijala tudi svoboden duh tehniških znanosti, zaveda pomena, ki ga daje mestu ob Dravi. Na to, da je Maribor spremenil svojo socialno in intelektualno podobo, so vplivali tudi številni študentje tehniških fakultet. Nekoč tipično industrijsko mesto z veliko delavstva in starejšega prebivalstva je danes tudi mesto velikega števila študentov, mladih raziskovalcev in univerzitetnih profesorjev. To

daje mestu nov utrip, ki se kaže tudi v kulturni, športni in turistični ponudbi mesta in okolice. S preimenovanjem v univerzitetno mesto Maribor pa je tudi uradno potrdil zavezo, da bo svoj nadaljnji razvoj gradil na znanju, ustvarjalnosti in inovacijah, zato ima ta obletnica tudi širši pomen.

»Prihodnost je na strani pogumnih, pogum pa izvira iz samozavesti, znanja in dobro opravljenega dela. Tega je bilo že v preteklih 50 letih veliko, želim, da bi ga bilo v prihodnosti še več,« je svoja razmišljanja od jubileju fakultet sklenil predsednik Türk.

*Darko Lovrec
Univerza v Mariboru,
Fakulteta za strojništvo*

**PRIJAZNE ENERGIJE,
VARČNE TEHNOLOGIJE**

ENERGETIKA
15. mednarodni sejem

TEROTECH-VZDRŽEVANJE
14. mednarodni sejem

VARJENJE in REZANJE
4. mednarodni sejem

EKO
sejem ekologije in varovanja okolja

Celje, Celjski sejem
18.-21. maj 2010

www.ce-sejem.si

CELJSKI SEJEM d.d., Celje

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Združenje kovinske industrije

IRT³⁰⁰⁰
inovacijarazvojtehnologije
www.irt3000.si

strojnistvo.com
križišče strojnikov